



Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XXVIII. évfolyam, 150. szám

2025/4.

Családi nap

A családi napok legfiatalabb évjárata a szatymazi 2025-ös. Közel kétszáz-harminc résztvevőjével, hangulatos helyszínével, bevészte magát a családi napjaink történetébe, mind a település, mind a tanyagondnokai, Polgármestere és mindenki, aki munkájával segített, hogy létrejöjjön a rendezvény.

Nekem mindegyik családi nap különleges volt, mindig készültem rá és izgatottan érkeztem, hiszen mindegyik új élményt adott. Az első különösen emlékezetes, hisz akkor még csak töredéke volt a létszám a mostaninak, mégis mindenki ott volt, aki számított, akit éltetett a csapat szellem. A Szelidi-tó partján már akkor is felálltak a játékos kedvű csapatok a sorversenyre, amiből nekem az ellenfél tejfölös kenyérrel való etetése volt élmény leginkább. A Szelidi-tó után hét évre Kunfehértó vette át a stafétát. Itt már Mórahalom, többször főzött pörköltet, de nekem a töltött káposzta készítés maradt meg, hisz mire megtöltöttük és előkészítettük az is jó buli volt. Két évben is ez lett a menü, a másodikban már két bográcsot is teleraktunk, majd káposzta-levelekkel lefedve rottyogtattuk, hogy mindenkinek jusson. A következő település, aki felvállalta ezt a nem kis feladatot Bócsa volt. Itt a két nádfeleles rendezvénytér és a fák hűvösében megbújó sátrak és főzőhelyek között igazán otthonosan érezhettük magunkat kollégáink és családtagjaink között. Hét év elteltével Lakitelek- Tőserdő kempingje lett az új helyszín, ahol a fürdésre vágyók a strandra is átlátogathattak. Itt illetve a szomszédságában 4 éven keresztül találkozhattunk augusztus első szombatján. Majd a sort Ásotthalom folytatta, ahol a bűbáj birtok minden látványosságát megosztotta velünk és e mellett a fürdő és a dínópark is megnyitotta kapuit.

(Folytatás a 2. oldalon)

Szerelmi ének a XVII. századból: Áll előttem egy virágszál...

Áll előttem egy virágszál,
Örvendtes lilionszál,
Kis kertemben ékesen áll
Kis életem, - egy virágszál.

Áll előttem szép violám
Rózsaszínű szép lilonám,
Kecses tekintetű rózsám-
Gyönyörűséges violám.

Kis kertemben szép virágok-
Jó illatú szép virágok,
Tündöklő szép piros rózsák,
Gyönyörűséges violák.

Ó szép virág szerelmemben
Mikor volnék szép kertemben,
Rózsá-, violaszedésben
Az te nagy és szép kedvedben!

Akkor leszen vígasságom:
Rózsá-orcádat ha látom,
És ékesen csókolgatom-
Akkor leszen újulásom.

Néked egészség adassék,
Szép teremted bőcsültessék,
Jó híred néked hallassék,
És éntüllem szerettedék.

Füleidben immár vegyed
Fordíts reám személeyedet:
Halld meg keserűségemet-
Tart meg az én életemet!

Legyen bocsánat énnékem
Tüled ó én szép szerelmem;
Noha távol vagyok tüled
Ne felejts el azért engem.

Kishegyesi lakodalmas kalács





Családi nap évről-évre

(Folytatás a 1. oldalról)

Három szép családi nap után itt kaptuk a felajánlást, hogy 2025-ben legyen Szatymazon a rendezvény. Eljött a nagy nap, gondolom nem csak mi, hanem mindenki, aki főzésre adta a fejét már hetekkel, napokkal előtte beszerezte az alapanyagokat, eszközöket, hogy minden rendelkezésre álljon a főzéshez. Kíváncsian fürkészünk az időjárás előrejelzést a szervező szatymazi kollégákkal együtt, hogy milyen időre készülünk. Az időjárás kegyes volt és a helyszínen az árnyas lombok is segítették a jó ügyet. Mégis mint, mindig, ha új helyen főzünk kicsit izgultunk, hol állítsuk fel a főzőhelyet, de ahogy az ismerős arcok ránk köszöntek máris otthonosan fogtunk a sátor állításához, az étek elkészítéséhez. Mi idén, mint az elmúlt hét esztendőben, saslikot sütöttünk, hogy kitöltsük a reggeli és az ebéd közötti

szabad helyeket a gyomrokban. A reggelit az átotthalmi mangalicaszíros kenyeret, a tarhosi libafinomságokat és a kelebiai lángost, szatymazi palacsintát követően mi mórthalmiak saslikkal és sajtos tekerccsel, na meg, zellersalátával készültünk, hogy segítsünk felkészíteni a sorversenyre jelentkezők apraját-nagyját. Ne feledkezzünk meg a nagytőkei kenyérről, a finom kávéról, amit a helyiek, a főtt kukoricáról, amit a mezőhegyesiek, és a finom dinnyéről, amit a dombegyháziak kínáltak végig. Egyszer csak belehasított a zibongó beszélgetések forgatagába Csőrszné Kati



síjja! A versenyzőket, mind magához szólította és a felsorakozott csapatok mindent meg is tettek, hogy jól szerepeljenek és méltóképpen képviseljék településüket a versenyen. A verseny után lassan az ebédre szánt étek is elkészültek és a finom illatok bizony

sorokba rendezték a résztvevőket, mindenkit oda, ahol a számára legínycsiklandóbb ételt mérték. Hogy mik is voltak ezek: Szentkirály csülökpörkölt, Csolyospálos birkapörkölt, Szatymaz csülökhús pörkölt és őzmáj, Vasad tárcsáján sült a tarja, csirke comb, csirke szárny, Csemő kolbásztökös lecsó és Dombegyház kecske gulyása. Hát azt hiszem senki sem maradt étel és élmény nélkül. A gyerekek a játszótér, az ugráló vár a népi játékok közül választhattak, a felnőttek pedig jókat beszélgethettek a kollégákkal ismerősökkel barátokkal. Akinek pedig kedve támadt a nagy melegben egyet csobanni, az a 100 Éves Fogadó medencéjében meglehetett.

Köszönjük mindannyiunk nevében, hogy itt lehettünk, köszönet Polgármester Úrnak, a képviselő testületnek a tanyagondnok kollégáknak és az egyesület munkatársainak!

Bozóki Imre





Visszatérők Kishegyesről

Amikor 2010 derekán elindult Kishegyesen a falugondoki szolgálat, fontosnak tartottuk, hogy a nővérekünk, valamint a falugondokaink minél több gyakorlati példát megismerjenek. Kézenfekvő volt, hogy szerbiai példa híján a Falugondnokok Duna Tisza Közi Egyesület munkatársainak segítségét kérjük, hogy közvetítsenek, illetve keressenek nekünk fogadó csapatokat, akikről tanulhatunk. Házi betegápolási és falugondoki szolgálatunk tagjai így kerültek Szatymazra, az ottani Gondozási Központba és egy egész napon át kísérték az ott dolgozókat az ellátottakhoz. Vezetőjük, Simon Lajosné Ildikó, aki aznap az egyik tanyagondnokot helyettesítette, az ebéd kihordásakor magával vitt az ő körzetébe, így nem csak az idősek segítőivel, de ellátottjaikkal is megismerkedhettem. Azóta sokszor találkoztam Ildikóval, de csak az idei szatymazi Családi Napon vallottam meg neki, hogy anno életem egyik legszebb napját ajándékozta nekem azzal, hogy „élesben” láthattam, milyen hatalmas segítséget jelentenek ők a tanyákon magányosan élő idős emberek számára.

Amikor megérkezett a meghívó és kiderült, hogy Szatymazon lesz a tanyagondnokok Családi Napja, egyesületünk tagjai nagyon megörültek, hogy „hát közel is van...” meg hogy „...olyan szépeket szoktatok mesélni erről a programról”, pikk-pakk 20 jelentkező volt a részvételre. Félve írtam meg Editéknek, hogy mi bizony 24-en leszünk, hiszen a kishegyesi-zentai-kisteleki négytagú Pásztor család is

elmaradhatatlan része a különítményünknek, annál is inkább, mert évek óta hagyományosan ők képviselik egyesületünket a vidám családi vetélkedőben.

De a Lányok kedvesen megnyugtattak, csak jöjjünk, várnak bennünket!

Számítva a határon való hosszabb várakozásra, Kishegyesről reggel hat órakor indultunk, a Hajdújárás – Ásotthalom átkelőn aránylag gyorsan átkeltünk és időben megérkeztünk a művelődési ház mögötti térre. Már a parkolóban összefutottunk Sümegi Bálinttal, akivel kölcsönösen mindig nagyon örülünk a találkozásunknak.

Vendéglátóink a sátorban a számunkra kijelölt helyre vezettek bennünket, pillanatok alatt terülj-asztalkámat varázsoltak elénk és kedvesen tájékoztattak, hol tudunk kávét inni, mangalica zsíros- illetve tepertőkrémes kenyeret enni. Az idén hol találjuk meg a tarhosi Molnár Pista libatepertős kenyerét, a rántott libamáját, Bozóki Imre és felesége által sült saslikot és a sajtos „nem tudom mit”, Andrea üdítő zellersalátáját, a kelebiai nyugdíjas hölgyek által sült fokhagymás lángost, a vasadi sülteket és persze nem utolsó sorban a szatymazi óriás palacsintát.

Bár szinte minden bográcsnál megígértem, hogy mire elkészül, visszajövök, nem tartottam be az adott szót. Így sajnos nem kóstoltam meg két nagyon kedves ismerősöm, Deák Béla és Rózsa Zoli főztjét sem, mert mire elkészültek a finom ebédrel, hol dinynyét, főtt kukoricát, szőlőt, hol pedig süteményt kóstoltam.

Itt mondanám el, hogy Feri, aki először volt velünk Családi Napon, éppen a minap említette, miszerint amellet hogy nagyon finomakat evett, egy békés, családi hangulatú rendezvényen vehetett részt, ami kikapcsolódást, feltöltődést felüdülést adott neki. Mit mondjak, Kishegyesen ilyen visszhangja van a szatymazi vendéglátásnak.

A rendezvény szervezőit dicséri, hogy a kisgyerekes családokra is gondoltak: a helyszínen lévő játszótéri játékok mellett, számos népi játékkal lepték meg a kicsiket és nagyokat, mert töredelmesen bevallom, hogy a Pásztor ikrekkel és a húgommal, mi bizony valamennyi játékot kipróbáltuk.

A gyerekek nagy kedvence a játékos vetélkedő, amire igazából előre nem lehet felkészülni így nekünk, idősebbeknek éveken át rémálom volt. Emlékszem Bócsán én is versenyeztem, pechemre Katiék a zsákba futást is besorolták a versenyszámok közé. Nos, aki ismer, tudja, hogy a zsákba esetleg az egyik felem fér bele. A feladat hallatán felsóhajtottam és a szomszédom felé fordultam: én most csálni fogok, csak az egyik lábam teszem a zsákba. Erre ő: Most csalsz? Tavaly is csaltál! Persze mind a ketten elneveltük magunkat. Szerencsére most már sem csálni nem kell, sem meghunyászkodni és vállat vonogatni, mikor Kati felteszi a kérdést, hogy versenyezzünk –e, mert a Pásztor ikrek, Dávid és Hunor az apukájukkal, Krisztiánnal eredményesen képviselik Kishegyest!

Egy pillanatra még pár szót szólnék a vendéglátó Szatymazról. Tagjaink szokásukhoz híven ezúttal is tettek egy nagy sétát a településen, csakis dicsérő szavakat hallottam tőlük. Szerintük egy igazán élhető, takaros településről van szó.

Nem csoda, hogy pár kishegyesi család is ott talált otthonra.

Ha egy mondatban kéne megfogalmaznom mit jelent számomra a Családi Nap, akkor csak ennyit írnék: barátkozás, beszélgetés, finom falatok, szuper vendéglátás!

Köszönjük!

Várunk Benneteket szeptember 27-én Kishegyesen!

Zsidai Erszébet





A virágzó Csólyospálos

Egyesületünk 2025. június 24-én összevont elnökségi és felügyelő bizottsági ülést tartott Csólyospáloson. Az ülés témáit az előző lapszámunkban ismertettük, már csak a településbemutató maradt hátra.

A község területe az őskortól kezdve folyamatosan lakott volt. Régészeti források igazolják, hogy a bronzkorban és az avarkorban is éltek itt emberek. Az ásatások legkülönlegesebb lelete egy 20 cm hosszú, halványzöld üvegből készült, rátett üvegszálakkal díszített ivókürt. A csólyosi kun vezérnek ránc maradt bronzsisakja a bizonyíték arra, hogy a 13. század közepétől a kunok is jelen voltak a falu mostani területén. A jászkun redempció (megváltás) következtében Pálospuszta Kiskunmajsához, Csólyospusztá pedig Kiskunfélegyházához tartozott közigazgatásilag. A két pusztát egyesítésére, önálló községgé válására 1945-ben került sor.

A 6510 hektáron elterülő település talaja futóhomok. Határában a réti mészkő előfordulása miatt természetvédelmi terület található. Itt 2008-ban kialakításra került a Földtani Feltárás, amely a nagyközönség előtt is megnyitásra került. A csólyospálosihoz hasonló jelenség csupán néhány helyen



dicsomot és különböző káposztaféléket termelnek az emberek. Sokan szabadföldön is, valamint fóliaházakban is gazdálkodnak.

A település nagy kiterjedésű tanyavilággal rendelkezik, még ma is 280 háztartás található külterületen.

A Tóth Kertészetben lassan három évtizede foglalkoznak virágtermesztéssel. Az elsősorban helyi lakosokat foglalkoztató vállalkozás többek között hazai és import muskátli és balkonnövényeket korszerű növényházakban gyökereztet. A cég bemutatókertje egyedülálló az országban.

A falu büszkesége a Községi Ház, amely a környék legnagyobb és legim-

A legjelentősebb, évente sorra kerülő rendezvények közül is kiemelkedik a Nyári Birkapörköltfőző Fesztivál, amely az önkormányzat legnagyobb kulturális, sport és gasztronómiai eseményének számít.

A közösségi összefogásnak köszönhetően 2011-ben megnyitásra került a Helytörténeti Gyűjtemény, amely azóta folyamatosan látogatható.

Több mint egy évtizede egy felsőcsólyosi tanyán a Svájc-ból érkező házaspár, Dr. Beat Dubs és Márta Dubs létrehozta először a Csipkerózsa Konferencia Központot, majd a négy csillagos Csipkerózsa Parkhotelt, ahol elsősorban Európa országaiból érkező orvosok számára szerveznek rendszeresen képzéseket.

A központban található Balázs Antal sepsiszentgyörgyi fafaragó munkásságát dicsőítő kopjafa és székelykapu. Az alkotások a falu sokrétű erdélyi kapcsolataira utalnak.

Csendes, nyugodt, falusi környezetben biztosít lehetőséget a pihenésre, kikapcsolódásra a hagyományos stílusban felújított, eredeti parasztbútorokkal berendezett, közel 150 éves Vénéperfa Vendégtanya.

Á. Fúrús János, polgármester



– így Kaliforniában, Dél- és Ny-Ausztráliában - ismert.

A lakosság (1640 fő) döntő többsége a mezőgazdaságból él. Jelentős a gabona, illetve a zöldségtermesztés. Elsősorban burgonyát, paprikát, para-

pozásabb ilyen jellegű intézménye. Az épülethez tartozó udvarban épült fel a „falukemencéje”, amelyet közösségi és családi rendezvények alkalmával bárki kipróbálhat finom, hagyományos ételek elkészítése céljából.

Elérhetőségeink:

Csólyospálos Község Önkormányzata
6135 Csólyospálos, Kossuth L. u. 62.

Telefon: +36-77-486-049

Fax: +36-77-486-057

E-mail: hivatal@csolyospalos.hu

A község hivatalos honlapja:

www.csolyospalos.hu



Csáki Béla 1949-2025



*Kő az úton
Gondolod, kerül életed útjába egyetlen gátló kő is hiába?
Lehet otromba, lehet kicsike hidd el, ahol van ott kell lennie.
De nem azért, hogy visszatartson téged, s lohassza kedved, merészséged.
Jóságos kéz utadba azért tette, hogy te megállj mellette.
Nézd meg a követ, aztán kezdj el beszélni róla Isteneddel.
Őt kérdezd meg, milyen üzenetet küld azzal az akadállyal neked.
S ha lelked az Istennel találkozott, utadba minden kő áldást hozott.*

Szabó Gellért szentkirályi polgármester szavaival búcsúzunk:

Prohászka Ottokár püspök egyetlen versének gondolatait folytatva nehéz szívvel állunk meg életünk útjának eme talán későbbre tervezett „köve” mellett. Személyes életünk és településeink lakóközösségének sorsa a napjainkra jellemző gyors ritmusban zajlik, amelybe nemigen illik bele ilyen esemény.

Béla Bátyánk egész élete ilyen szeretetközegben telt. Hogy ezt nemcsak családja és legszűkebb baráti köre, hanem egy faluközösség is biztosította, arra igazolást adott az első önkormányzati választás eredménye 1990. szeptember 30-án, amikor az alig egy évvel korábban önállóvá vált faluközösség a helyi Mezőgazdasági Szövetkezet dolgozói sorából a polgármesteri székbe emelte Őt. Vonzó egyénisége és munkabírása, no meg a faluja iránti szent lelkesültség és áldozatkészség mindenki számára egyértelművé tette, hogy Csáki Béla nem a saját szerencsáját akarja kovácsolni a polgármesterséggel, amely tisztséget hat választási cikluson keresztül híven gyakorolt. Voltaképpen semmit nem tett másként, mint előtte, a saját gazdaságában. Pontosabban mondván a faluközösség boldogulása, a közjavak-közügyek gondozása megelőzte fontosságban a saját előbbre jutását, de a józan paraszti esze sosem hagyta el. Az is igaz, Ő sem akarta elszakítani azokat a gyökereket, amik a fülöpkabai homokhoz, az itt boldogulni akaró falusiakhoz-tanyasiakhoz kötötte. Megmaradt afféle parasztpolgármesternek, aki sosem dörgölözött hatalomhoz, nem is áhított nagy vagyont gyűjteni, de mindent megtett, amit

tehetett, hogy ez a számára legtagabb család és legszűkebb haza, Fülöpkab, minden polgára számára biztosítsa a helyben boldogulás biztonságát. Szívesen emlegetem bölcs mondását, ami rávall értékrendjére: „Ha valamire nincs szükségünk, akkor arra nem pályázunk még akkor sem, ha bárki biztos nyerst ígérne is.”

A falu- és tanyagondnoki szolgálat mintaszerű működéséért, valamint hazai és határon túli népszerűsítéséért 2010-ben Pro Caritate Emlékérem kitüntetésben részesült.

A Magyar Faluszövetség vezetőségének munkájában 2006. és 2014. között az Ellenőrző Bizottság tagjaként vett részt. Ebben a minőségében volt részese a kisiskoláinkért, falusi közösségeinkért szervezett Nemzeti Zarándoklatnak 2009-ben, majd egy tanulmányúton Norvégiában is jártunk.

Kedves Béla Bátyánk!

Tudjuk, hogy köztünk, bennünk vagy most is. A családod tagjaiban, fülöpkabai falustársaidban, polgármester-társakban. Köszönjük az Úristennek a Veled töltött órákat-napokat-éveket, hogy gazdagodhattunk általad, köszönjük a nagy nevetéseket egy-egy mulatságos történet kapcsán, és köszönjük a példás hűségedet is családotodhoz, faludhoz, de főként az Úristenhez, aki mindvégig lelked legbiztosabb igazodási pontja volt. Földi utadon sok követ megmozgattál, s lelked az Istennel sokszor találkozott, ezért sok-sok áldás kísérte munkálkodásodat. Nincs bennünk fájdalom, csak hiányodat érezzük. Járj közben értünk, hiszen az Isten Veled!

Falugondnoki találkozó Terényben

2025. július 18-án Bognár László Pest és Nógrád vármegyei TSZR falugondnoki munkacsoport vezető és Horváth Balázs, Terény község polgármestere meghívására utaztunk Terénybe, az országos falugondnoki találkozóra.

A programon részt vett Szarvák Mónika referens (BM Szociális és Gyermekejélti szolgáltatások Főosz-

tálya), valamint a házigazda TSZR-en túl a Vas és Zala vármegyei, a Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves vármegyei, a Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei TSZR falugondnoki munkacsoportjának vezetői, falu- és tanyagondnok kolégák, a szolgáltatást fenntartó önkormányzatok képviselői. A rendezvényen közel 60 fő vett részt, akiket

a helyi vadásztársaság által készített vadgulyással vendégelt meg a házigazda önkormányzat.

Az Egyesületünk képviselőit (8 fő) Deák Béla (Szentkirály) szállította a rendezvényre. A tagok közül velünk utazott Apró Zoltán (Harkakötöny), Kovácsné Lázár Ilona (Szentkirály), Mojzinger Ildikó (Tiszakürt) és Varga Béláné (Szentkirály).



Terepgyakorlat

A falu- és tanyagondnoki képzés oktatási programja terepgyakorlat tantárgyblokk, helyi terepgyakorlat tantárgy keretében írja elő gyakorlati feladatként egy szakmai/közösségi program – falufórum vagy tanya-fórum - megvalósítását. A képzésben résztvevők ezt a feladatot tekintik a legnehezebben teljesíthetőnek.

Igy voltak ezzel a 2025. június 16-án indult falu- és tanyagondnoki képzés résztvevői (18 fő) is, akik három vármegyéből – Békés, Csongrád-Csanád és Jász-Nagykun-Szolnok – érkeztek. Már a képzés első napján, az oktatási program ismertetése során felhívtuk a falu- és tanyagondnokok figyelmét arra, hogy a terepgyakorlat kötelező, „nem engedhető meg a hiányzás”. Még az első képzési héten sor került a fórum időpontok beosztására. Egy napra két, egymáshoz közeli település fórumának megvalósítását kértük. Erre azért van szükség, mert az Egyesületünk képviselője (mint a képzőintézmény előadója) minden fórumon személyesen részt vesz.

A fórum szervezésének, megvalósításának nehézségeként leggyakrabban a következő három okot említik a képzésben résztvevők: nem fognak eljönni a lakosok, nem fogadják el a felkérést a meghívott vendégek, nem tudok emberek előtt beszélni. Ennek ellenére elmondható, hogy a falu- és tanyagondnokok később jó érzéssel gondolnak vissza az eseményre.

Ahogy nincs két egyforma falugondnoki, tanyagondnoki szolgálat, nincs két egyforma fórum sem. Az azonban elmondható, hogy egy fórum megvalósulása jól tükrözi a falugondnok, tanyagondnok kapcsolatát a településen, településrészen élőkkel, az ellátottakkal, a fentartóval, az önkormányzat vagy intézmény munkatársaival, valamint a feladatellátás során a különböző intézményekkel (nevelési-, oktatás-, szociális-, egészségügyi-, közigazgatási- stb.) és szolgáltatókkal (pl. kereskedem) kialakult együttműködéseit.

A fórum helyszíneinek nagyon változatosak voltak, az önkormányzat dísztermétől, a faluházon, a szociális intézményen át a tanyai közösségi térig. A fórumok többségén ott volt az önkormányzat képviselője (polgármester, alpolgármester, jegyző) azokon a településeken is, ahol nem közvetlen az önkormányzat irányítása alatt dolgozik a tanyagondnok.



Több esetben előfordult, hogy tanyagondnokok meghívták aktív és nyugdíjas kollégáikat, vagy a szenior tanyagondnokot is a fórumra. A fórumot szervező falu- és tanyagondnokok mindannyian készültek kisebb-nagyobb vendéglátással a programon résztvevők számára. Egy alkalommal a tanyagondnoki körzet „bejárására” is volt lehetőség.

Több fórumon megszólításra kerülnek más szociális alapszolgáltatásban (pl. házi segítség nyújtás, család- és gyermekjóléti szolgálat, nappali ellátás) dolgozó munkatársak, a rendőrség, a katasztrófavédelem, a polgárőrség, az állatvédelem képviselői, a háziorvos. A falu-, tanyagondnoki feladatok hatékony ellátásának feltétele a jól kiépített kapcsolati háló és az azt alkotó szereplőkkel való együttműködés.

Végül két elismerő gondolat:

Egy három tanyagondnoki szolgálatot működtető település polgármestere a „kinyútott kezeim” -nek nevezte a tanyagondnokait. Nagyon büszke rájuk. Azt sajnálja, hogy háláját csak szóban tudja kifejezni, ezzel az általa nyújtani tudott anyagi elismerés messze nincs arányban.

És egy időskorú, egyedül élő ellátott hozzászólása: „Hiányérzetem van, ha hétvégén nem jön a tanyagondnok.”





A köz szolgálatáért

Mezőhegyes Város Önkormányzata az Önkormányzatnál végzett sok éves magas színvonalú és önzetlen szakmai munkája elismeréseként „A köz szolgálatáért” kitüntető díjat adományozott Hanczik Tibor nyugdíjas tanyagondnok részére. Az elismerés átadására 2025. augusztus 20-án, a Polgármesteri Hivatal Kozma Ferenc Dísztermében került sor.

Az alábbiakban az ünnepségen elhangzott méltatásából idézünk:

2009-ben került kapcsolatba a szociális ágazattal, amikor Mezőhegyes Önkormányzatánál tanyagondnokra nevezték ki. Hamar megtalálta önmagát a területen, hiszen utolsó munkahelye oda kötötte, ahonnan élete indult, a majorokba. Minden napi munkáját nagy odaadással és alázattal végezte, a majori lakosok nagyon szerették. Ha segíteni tudott vele, hétvégén is bármikor vállalt plusz munkát, akár a lovasteápiás gyerekeket kellett versenyre vinni, akár az iskolás gyerekeket kellett vinni táborozni, akár a városi rendezvények vendégeit vagy fellépőit kellett szállítani.



Kollégáinak is mindig szívesen segített, szinte bármit kértek tőle, rá mindig lehetett számítani. A képviselő testület felé kifejezetten szórakoztató, fényképekkel ellátott, egyedi beszámolókat készített minden évben. A beszámolók is mindig tükrözték nyugodt, segítőkész, de humoros személyiségét. Ezt a szívéhez közel álló munkát végezte

egészen nyugdíjba vonulásáig 2025 tavaszáig.

A nyugdíjas éveket nagyon várta, annak ellenére, hogy a tanyagondnoki munkájában tudott kiteljesedni leginkább.

Nyugdíjasként immár két gyönyörű unokájára és a pihenésre fordítja a jól megérdemelt szabadidejét.

Mint minden tanyagondnok, Hanczik Tibor is elvégezte a falu- és tanyagondnoki „alap”képzést. Dolgozatát 2010 tavaszán írta, aminek a Remények, tervek, jövő fejezetében a következőképpen fogalmazott:

„Olvastam az egyik kolléganő írásában, hogy ez a munka olyan számára, mint egy kényelmes jó ruha, mint ha rászabták volna. Valahogy így érzek én is.....Én még olyan majorban éltem, ahol az állami gazdaság kiszolgált az embereit. A major élén az úgynevezett tanyás állt, aki összekötő volt a gazdaság vezetése és a major

lakossága között, ő intézte a majoriak ügyes-bajos dolgait. Ha orvos kellett, befogatta a betegkocsit, ha szállítani kellett adott fogatot, ha takarítani kellett vagy fűvet vágni intézkedett, minden problémát megoldott. Persze én olyan lehetőségekkel nem bírok, mint ő, de mindent elkövetek, hogy lehetőségeimhez mérten legjobb tudásom szerint szolgáljam a majorok lakosait...Remélem, a tanyagondnoki szolgálat még sokáig segíthet a majori lakosoknak, és még én is hosszú ideig járassak kedves gondozottjaim közé.”

Jogszabályváltozás

A Magyar Közlöny 2025. évi 88. (2025. július 24.) számában jelent meg a belügyminiszter 29/2025. (VII. 24.) BM rendelete az egyes szociális, gyermekvédelmi és fogyatékosügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról. A falu- és tanyagondnokokat érintő jogszabályváltozások:

A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet mellékletei kikerülnek a jogszabályból. 2025. augusztus 23-tól a miniszter által jóváhagyott és a

nyilvántartó honlapján, valamint a Szociális Ágazati Portálon közzétett nyomtatványokat kell alkalmazni.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lépett: „A továbbképzésre kötelezettnek egy továbbképzési időszak alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés, szakmai végzettség és segítő munkakörben legalább befejezett 8 általános iskolai végzettség esetén 60 pontot kell megszereznie.”



Mérgező növények a kertben

„A természet varázsát ontja bőven, A fűben, a virágban és a kőben, Ó nincs a földön oly silány anyag, Mely így vagy úgy ne szolgálná javad. De nincs oly jó, melyben ne volna vész, Ha balga módra véle visszaélsz!”

(Shakespeare: Rómeó és Júlia. Fordította: Mészöly Dezső)

Angyaltrombita (Brugmanisa)



Család: burgonyafélék (Solanaceae)
A nemzetséghez hét faj tartozik, ezek mindegyike angyaltrombita néven ismeretes.

Mintegy 1,5 méter magasra növő cserje, kisebb fa vagy kúszócserje. Illatos, nagy, trombita alakú virágai rendszerint sárgások vagy fehérek- szórva-nyosan sárga, rózsaszín és kék virágú fajták is előfordulnak. A trombita alakú tölcsér az öt, összefort szíromlevélből alakult ki. Termése bogyó. Hosszú ideig az angyaltrombitát arra használták, hogy száműzze a vele rokonságban álló maszlag (Datura) virágait. Minden része, főleg a virága és a termése mérgező. Hatóanyagai tropane alkaidok: Szkopolamin és Atropin. Szervezetünkbe jutva hallucinációt, mentális zavarokat, amnéziát okozhat.

Beléndek (Hyoscyamus)

Család: burgonyafélék (Solanaceae)
A nemzetséghez mintegy tíz faj tartozik. Egy- vagy kétéves, lágy szárú, gyakori, általában mérgező növények.

A Kárpát- medencében közönséges gyomnövény a bolondító beléndek (Hyoscyamus niger).



Mérge a hioszciamin, a szkopolamin és az atropin. Már a virág szagolgatása is enyhe mérgezést, rosszulletet okoz!

Száj, torokszárazság, rekedtség, nyelési nehézség, beszédképtelenség, tág pupillák, magas hőmérséklet, száraz, élénkvörös bőr, majd bódultság, kábultság, részegséghez hasonló állapot, izomgyengeség, légzésbénulás következik be. Hallucigén hatása miatt szándékosan is fogyasztják!



Foltos bürök (Conium maculatum)

A zellerfélék családjába tartozik.

A kaporhoz hasonló, de annál nagyobb, fehér virágú, kétnyári növény. Magassága 100-120 cm vagy még magasabb. Karógyökerű növény, magjai barnák, szárának alsó része halvány vörösbarna foltos. Mezei gyomnövény. Fehér ernyős virágzatú. Fő hatóanyaga a koniin, mely a növény minden részében benne van (friss termésben 2-3 %, a mennyiség a száradás során csökken). Hatására először az alsó végtagok bénulnak meg, majd ez felfelé halad, végül teljes öntudat mellett légzésbénulás miatt beáll a halál.

Dr. Pölös Endre

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Sümeiginé Ország Edit

Kovács Edit, Csörszéné Zelenák Katalin

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét